

דחיית נפש מפני נפשות

לכבוד העורך,

אחד"ש כתר"ה,

תורה בעד גליון אסיא.

יורשה לי לבא בקצירת האומר:

מר כתב במאמרו¹ שאין דוחין נפש מפני נפשות, ות"ח אחד (אין הגליון כרגע

תחת ידי) כתב בשם החזון אי"ש דדוחין.

ולע"ד החזון אי"ש² ספוקי מספקא לי' ולא הכריע בזאת.

בברכת נחמת ציון

הרב אביגדר נבנצל

1. אסיא מה-מו עמ' 40-42, להלן עמ' 321-348.
 2. חזון אי"ש, חר"מ, סנהדרין סי' כה ד"ה "ויש לעי' באחד":

וי"ש לעי' באחד רואה חן הולך להרוג אנשים רבים ויכול להעוותו
 לצד אחר ויכרוג רק אחד שבצד אחר, ואלו שבצד זה יולו,
 ואם לא יעשה כלום יכרוגו הרבים והאחד ישאר בחיים, ואפשר ללא
 דמי למוסרים אחד להריגה דכתם המסירה היא פעולה האכזרית
 של הריגת נפש וצפועות זה ליכא הלל לאחרים שבצע של הפעולה
 אלא במקרה גרם עכשו הללה לאחרים גם הללה לאחרים קשור
 במה שמוסרין להריגה נפש מישראל, אבל בעיית החן מלד זה
 לצד אחר היא צעיקה פעולה הללה, ואינה קשורה כלל בהריגת
 היחיד שבצד אחר, רק עכשו במקרה נמלא בצד אחר נפש מישראל
 ואחרי שבצד זה יכרוג נפשות רבות, ובזכ אחד, אפשר דיש לו
 להשחול למעט אצד ישראל בכל מאי דאפשר, והלא לוליוס ופפוס
 נכרוגו שבצד להליל את ישראל כמש"כ רש"י תענית י"ח ד' ד"ב
 בלדוקין, ואמרו שאין כל צרי יכולה לעמוד במחילתן, מיכה הכא
 גרע דהורג צידים, ולא מלינו אלא דמוסרין אבל להרוג צידים
 אפשר דאין הורגין והא דכרוגו שבצד דמועד במלכות היכ ומיכו
 ל"ע בחוס'.

אמנם כאן החזון אי"ש מסתפק אם יש לחלק בין מסירת יחיד להצלת רבים לבין מעשה
 המוגדר כפעולת הצלה לרבים הגורמת להריגת היחיד, שמה כאן י"ש לנו להשתדל למעט
 אכידת ישראל בכל מאי דאפשר.

עכ"פ, לכאורה נסותרת כאן סברת "העוצמה האין סופית של ערך חיי אדם" המשווה לגמרי
 בין ערך חיי היחיד לבין ערך חיי רבים.

מכאן תמיכה נוספת לביקורתו של הרב וינברגר וצ"ל על סכרא זו, כמובא בשרידי אש, ח"ב
 סי' עח, אות ד', עמ' קצ"ט.

(מקור: אסיא מז-מח (יב, ג-ד), כסלו תש"ן, 184)